

ÎN JURUL COZII

URMA SCAPĂ TURMA sau BUDA de Alin Fumurescu • **TEATRUL NAȚIONAL DIN TÎRGU MUREȘ** • Data premierelor: 23 aprilie 1992 • Regia: Riel Karmy- Jones (Anglia) • Scenografia: Adriana Grand • Distribuția: Cornel Popescu (Cinicul), Cornel Rălleanu (Prefăcutul), Nicolae Cristache (Cerșetorul), Nicu Mihoc (Obsedatul), Elena Jltcov (Bătrînca), Cristina Pardanschi (Femeia), Iolanda Dain (Supraveghetoarea), Ioana Flăscuteanu, Ioana Popescu (Copiii).

Un concurs de dramaturgie organizat de Teatrul Național din Tirgu Mureș împreună cu Hostage Productions United Kingdom îl "descoperă" pe tânărul Alin Fumurescu, student la medicină la Cluj și publicist. În consecință, piesa *Urma scapă turma sau Buda*, premiată cu acest prilej, este montată pe scena tirgumureșeană, regizoare fiind Riel Karmy-Jones din Anglia.

Spectacolul a putut fi văzut și la București, în turneu, într-o sală plină cu școlari turbulenți. Dar nu din această cauză ne-a produs el o oarecare nedumerire.

Ce-i drept, regizoarea declară, negru pe alb, în foaia-program, că "ideea care a stat la baza concursului a fost de a-i stimula pe tinerii dramaturgi, de a le da ocazia să-și vadă pieșele analizate și jucate de profesioniști (...), de a-i ajuta să înțeleagă mecanismul producției teatrale și de a-i se adapta". Mai aflăm totodată că

"spectacolul s-a lucrat pe un text în continuă modificare". Nefiind însă un experiment în circuit închis și presupunând că acesta este produsul pentru care s-a dat "bun la public", sîntem obligați să constatăm că intențiile nobile n-au fost suficiente și că "stimularea" autorului nu este deocamdată în favoarea sa. Mai întîi, pentru că tânărul dramaturg își exersează aici condeiul, de altfel inteligent, în perimetrul unei zone împrumutate din teatrul modern, la nivel aproape de citat. Literatura spațiilor închise este mult prea amplu și strălucit reprezentată în teatrul absurdului, de la Beckett la Mrozek, Ionescu și Durrenmatt, ca să nu fie identificată ca model în amănuntele de construcție și structură dramatică. Ceea ce pune Alin Fumurescu în această schemă parabolică arhicunoscută nu se ridică, însă, la nivelul ambiției simbolizatoare, nici prin substanță și nici prin expresie artistică. Fiindcă tânărul autor e minat de un morb bășcălios, insolent și necontrolat. Ideea, cu adevărat originală, de a-și plasa acțiunea și problematica într-o ... budă, este doar extravagantă, împingînd deriziunea la extrem și făcînd dezbateră neserioasă. Ca să nu mai vorbim de valoarea pedestră a metaforei. Persiflînd și autopersiflîndu-se obositor, junele debutant într-ale teatrului nu face decît să se învîrtească în cercul strîmt al teribilismului său infantil ros de umori negre. E adevărat că în spectacol, prin contribuția

scenografei Adriana Grand, se încearcă o sublimare a datelor concrete, cît se poate de "sanitare", ale spațiului propus, dar textul nu-și refuză plăcerea de a le specula din plin.

Ce-ar fi vrut, deci, autorul să ne transmită? Evident, scepticismul, dacă nu chiar fatalismul în raport cu o situație fără ieșire (eroii sînt captivi în budă). Situația, care va să zică, ne implică direct. Ce reușește de fapt? O farsă groasă, cu personaje schematice, cu brutalități de limbaj care demonetizează ideile și seamănă confuzie. Cu atît mai mult cu cît piesa se angajează în argumentații speculative despre tot felul de subiecte sensibile, de la mecanismul puterii la seducția religioasă, de la amoralism la oportunist, de la sacrificiile inutile la pretinsa iubire a apropiatului. Dacă miza n-ar fi fost atît de gravă și "bătăia" dorită, atît de lungă - vizînd, nu?, o situație-limită - poate că n-am fi simțit atît de supărător dezechilibrul în tratarea la care recurge autorul. Așa stînd lucrurile, n-avem a-i spune deocamdată tânărului dramaturg decît că nu ne-a convins. Și nu ne vom supăra pe liceenii turbulenți din stal, ademeniți de un titlu atît de ... folcloric.

Cît despre trupa de buni profesioniști a Naționalului din Tirgu Mureș, în frunte cu apreciatul Cornel Popescu, nu s-ar putea zice că n-a fost atașată acestei încercări. Problema e dacă merita.

DOINA PAPP